



**Gmina Sępólno
ul. 11 Listopada 7
11-210 Sępólno**

W odpowiedzi na wniosek w sprawie wydania zaleceń konserwatorskich dla inwestycji polegającej na remoncie i malowaniu elewacji, montażu nowych rynien i rur spustowych, wymianie obróbek blacharskich gzymsów i parapetów, wymianie okien i drzwi zewnętrznych, przemurowaniu kominów oraz remoncie dachu budynku dawnego zajazdu we Lwowcu, gm. Sępólno, Warmińsko – Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków w oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. DzU z 2018 r., poz. 2067) wydaje następujące zalecenia konserwatorskie, które należy uwzględnić w dalszym postępowaniu:

- dawny zajazd we Lwowcu objęty jest prawną ochroną konserwatorską w oparciu o art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 1.09.1997 r. wpisującej obiekt do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko mazurskiego;

wobec powyższego:

- zgodnie z art. 36 ust. 1 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wszelkie działania, prace, roboty oraz badania prowadzone przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymagają uzyskania stosownego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;

- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (DzU z 2018 r., poz. 1609) określa tryb i sposób wydawania pozwoleń, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek o wydanie pozwolenia i pozwolenie;

- zgodnie z art. 5 pkt 4 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami właściciel lub posiadacz zabytku, w ramach sprawowanej nad zabytkiem opieki, jest zobowiązany do korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości.

- zatem wszelkie działania inwestycyjne przy zabytkowym obiekcie winny być prowadzone z poszanowaniem substancji zabytkowej wraz z maksymalnym jej zachowaniem oraz użyciem materiałów budowlanych historycznie uzasadnionych;

- w celu przeprowadzenia remontu elewacji budynku należy opracować program prac konserwatorskich, określający zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazujący niezbędne do zastosowania materiały i technologie, wynikający z konserwatorskich badań substancji zabytkowej. Badania konserwatorskie mają na celu m.in. poza rozpoznaniem historii i funkcji zabytku, ustalenie użytych do jego wykonania materiałów i zastosowanych technologii, określenie stanu zachowania tego zabytku oraz opracowanie diagnozy, projektu i programu prac konserwatorskich, a jeżeli zaistnieje taka potrzeba, również programu prac restauratorskich. Kluczowym w aspekcie remontu elewacji powinno być opracowanie badań stratygraficznych. Badania te na obiekcie zabytkowym mają na celu ustalenie i określenie chronologii występujących warstw technologicznych i nawarstwień historycznych, (takich jak podstawowy budulec, zaprawy, podkłady i warstwy malarskie). Na przeprowadzenie badań konserwatorskich należy uzyskać odrębne pozwolenie W-MWKZ;

- prace związane z remontem dachu powinny zakładać jak najmniejszą ingerencję w substancję zabytkową. Zaleca się ograniczenie prac wyłącznie do niezbędnego zakresu, obejmującego fragmentaryczną lub całościową wymianę elementów zniszczonych, uzupełnienie więźby o elementy brakujące oraz uzupełnienie ewentualnych ubytków w obrębie pokrycia dachowego. W przypadku konieczności całkowitej wymiany pokrycia dachowego dopuszczalne jest wykorzystanie wyłącznie materiałów uzasadnionych historycznie i wynikających z pierwotnych rozwiązań zastosowanych w danym obiekcie;

- wymiana instalacji rynnowo-spustowej i obróbek blacharskich na nowe, powinna zakładać użycie blachy stalowej ocynkowanej lub tytanowo-cynkowej;

- przy naprawie uszkodzonych kominów należy kierować się zasadą zachowania ich tradycyjnego wyglądu przy wykorzystaniu materiałów historycznie uzasadnionych.
- zachowaną zabytkową stolarkę otworową zewnętrzną zaleca się poddać pracom konserwatorsko-restauratorskim (opalenie, flekowanie, pasowanie, malowanie zgodnie z pierwotną kolorystyką, uzupełnienie brakujących elementów, detali). Prace konserwatorsko-restauratorskie zaleca się prowadzić w oparciu o właściwą dokumentację konserwatorską wynikającą z badań konserwatorskich. Jednak w przypadku złego stanu stolarki otworowej zewnętrznej, który uniemożliwia jej dalszą eksploatację, dopuszczalne jest wykonanie nowej, w całości na wzór stolarki historycznej (materiał, kształt, proporcje, podziały, detal) w oparciu o wykonaną inwentaryzację rysunkowo-pomiarową oraz w/w badania konserwatorskie. W przypadku gdy w budynku nie zachowała się zabytkowa stolarka okienna i drzwiowa, nową stolarkę otworową wykonaną z materiałów uzasadnionych historycznie (t.j. drewno) należy dostosować formą plastyczną i kolorystyką do architektury zabytkowego obiektu;

WARMIŃSKO-MAZURSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Dariusz Barton

a/a